

תרגיל מס' 2 באלגברה לינארית 2

תרגיל 1. הוכיחו או הפריכו על ידי דוגמה נגדית את הטענות הבאות.

1. קיימת העתקה לינארית חח"ע $T: \mathbb{R}^{15} \rightarrow \mathbb{R}^9$.
2. לא קיימת העתקה לינארית על $T: \mathbb{R}^9 \rightarrow \mathbb{R}^{15}$.
3. אם $T: V \rightarrow W$ העתקה לינארית ו $\dim(\text{Im}T) = \dim V$ אזי T חח"ע.
4. תהי $T: V \rightarrow W$ העתקה לינארית ונניח ש $\dim V > \dim W$. אזי T על.
5. יהי \mathbb{F} שדה ו $f: \mathbb{F} \rightarrow \mathbb{F}$. אזי f היא העתקה לינארית, אם ורק אם קיים $\alpha \in \mathbb{F}$ כך ש $f(x) = \alpha x$.

תרגיל 2. יהי \mathbb{C} שדה המרוכבים.

1. הראו ש \mathbb{C} הוא מרחב וקטורי מעל \mathbb{R} . מה הוא המימד?
2. עבור כל אחת מהפונקציות הבאות מ \mathbb{C} לעצמה, קבעו האם היא העתקה לינארית. במידה והיא לינארית, מצאו גרעין, תמונה ומימד.

$$(א) f(z) = \text{Re}z \text{ (החלק הממשי של } z\text{)}$$

$$(ב) f(z) = i \cdot \text{Im}z \text{ (החלק המרוכב של } z \text{ כפול } i\text{)}$$

$$(ג) f(z) = |z|$$

$$(ד) f(z) = \bar{z} \text{, כאשר } \bar{z} \text{ מסמל את הצמוד של } z\text{}$$

$$(ה) f(z) = cz \text{ עבור } c \in \mathbb{C}$$

$$(ו) f(z) = c + z \text{ עבור } c \in \mathbb{C}$$

3. מצאו $f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ כך ש f העתקה לינארית של מרחבים וקטוריים מעל \mathbb{R} , אך אינה העתקה לינארית של מרחבים וקטוריים מעל \mathbb{C} .

4. נזכר, שלכל $(x, y) = v \in \mathbb{R}^2$ קיימת הצגה קוטבית $(x, y) = r(\cos \theta, \sin \theta)$ כאשר $r = \sqrt{x^2 + y^2}$ ולכל $(x, y) \neq (0, 0)$ מתקיים

$$\cos \theta = \frac{x^2}{x^2 + y^2}, \sin \theta = \frac{y^2}{x^2 + y^2}$$

(מבחינה ויזואלית, θ היא זווית של (x, y) עם הכיוון החיובי של ציר ה x). לכן, לכל מספר מרוכב $z = a + ib$ קיימת הצגה קוטבית $z = r(\cos(\theta) + i \sin(\theta))$ כאשר $r = \sqrt{a^2 + b^2}$ ו θ היא הזווית שהוקטור (a, b) יוצר עם הכיוון החיובי של ציר ה x . המספר θ נקרא ארגומנט של z ומסומן על ידי $\text{Arg}(z)$. הביטוי $\cos(\theta) + i \sin(\theta)$ מסומן על ידי $e^{i\theta}$ או $\text{cis} \theta$.

$$(א) \text{ הראו, שמתקיים } r_1 e^{i\theta_1} r_2 e^{i\theta_2} = r_1 r_2 e^{i(\theta_1 + \theta_2)}$$

(ב) מהי המשמעות הגאומטרית של הפונציה $f_\theta : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ המוגדרת על ידי $f_\theta(z) = e^{i\theta}z$?

(ג) יהי $\alpha \in \mathbb{R}$. נגדיר העתקת הסיבוב בזווית α כאשר $T_\alpha : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ על ידי $T_\alpha(r(\cos(\alpha + \theta), \sin(\alpha + \theta))) = r(\cos(\alpha + \theta), \sin(\alpha + \theta))$. הראו, ש T_α לינארית.

תרגיל 3. בכל אחד מהמקרים הבאים קבעו האם העתקה T היא העתקה לינארית. במידה וכן, מצאו את המימד, את התמונה ואת הגרעין.

1. עבור V ת"מ של הפונקציות מ \mathbb{R} לעצמה, הנפרש על ידי $T : V \rightarrow V, B = \{x^2e^x, xe^x, x\}$ המוגדרת על ידי

$$T(f(x)) = \frac{df(x)}{dx}$$

2. המוגרת $T : \mathbb{R}_n[x] \rightarrow \mathbb{R}_{n-1}[x]$ על ידי

$$T(p(x)) = \frac{dp(x)}{dx}$$

3. $T : \mathbb{R}_n[x] \rightarrow \mathbb{R}_{2n}[x]$ המוגדרת על ידי $T(p(x)) = p(x) \cdot p(x)$.

4. עבור $T : \mathbb{R}_n[x] \rightarrow \mathbb{R}_{n+m}[x], q(x) \in \mathbb{R}_m(x)$ המוגדרת על ידי $T(p(x)) = q(x)p(x)$.

5. $T : \mathbb{R}_n[x] \rightarrow \mathbb{R}_{2n}[x]$ המוגדרת על ידי $T(p(x)) = p(x^2)$.

6. $T : \mathbb{R}_n[x] \rightarrow \mathbb{R}_n[x]$ המוגדרת על ידי

$$T(p(x)) = \frac{1}{x} \int_0^x p(t) dt$$

7. $T : \mathbb{R}_n[x] \rightarrow \mathbb{R}_n[x]$ המוגדרת על ידי

$$T(p(x)) = x \frac{dp(x)}{dx}$$

8. עבור $V = F^{n \times n}$ ו $A \in V$, העתקה T המוגדרת על ידי $T(B) = AB - BA$. (אין צורך למצוא את הגרעין והתמונה במידה והיא לינארית).

תרגיל 4. הוכיחו/הפריכו: לכל מרחב וקטורי V קיימת העתקה לינארית $T : V \rightarrow V$ כך ש $\ker T = \text{Im} T$.

תרגיל 5. יהי $T : V \rightarrow W$ העתקה לינארית ו U ת"מ של V .

1. הראו, ש $T(U)$ הוא ת"מ של W .

2. הראו, שמתקיים:

$$\dim(T(U)) = \dim U - \dim(W \cap \ker T)$$

תרגיל 6. עבור $A \in \mathbb{F}^{n \times m}$ תהי $L_A : \mathbb{F}^m \rightarrow \mathbb{F}^n$ העתקה לינארית המוגדרת על ידי $L_A(v) = AV$. הראו, שלכל $A, B \in \mathbb{F}^{n \times m}$, מתקיים: $L_A = L_B$ אם ורק אם $A = B$.

תרגיל 7. בכל אחד מהמקרים, תארו את T באופן מפורש (כלומר על ידי נוסחא).

1. $T : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ המקיימת $T(3, 1) = (1, 2)$, $T(-1, 0) = (1, 1)$.

2. $T : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ המקיימת $T(1, 1) = (3, 1)$, $T(4, 1) = (1, 1)$.

3. $T : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ המקיימת $T(1, 1) = (2, 1)$, $T(-1, 1) = (6, 3)$.

תרגיל 8. מצאו העתקה לינארית $T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ המקיימת

$$\text{Im}T = \text{span} \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 2 \end{bmatrix} \right\}$$

תרגיל 9. תהי הפונקציה $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}_1[x]$ המוגדרת על ידי $f(a, b) = a + b + d^2 + 1 + ax$. האם קיים ערך $d \in \mathbb{R}$ עבורו f היא לינארית? האם קיים ערך כזה ב \mathbb{C} ?

תרגיל 10. תהי $T : V \rightarrow W$ העתקה לינארית ויהי $w \in W$. יהי $v_0 \in U$ כך ש $L(v_0) = w$. הראו, ש v הוא פתרון של המשוואה $T(v) = w$ אם ורק אם קיים $u \in \ker T$ כך ש $v = v_0 + u$.

תרגיל 11. תהי $T : \mathbb{R}^{2 \times 2} \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ העתקה לינארית שמקיימת:

$$T\left(\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}\right) = 1 + x^2, T\left(\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}\right) = 1 + x + x^2, T\left(\begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}\right) = 2, T\left(\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}\right) = 2x^2$$

1. חשבו את $T\left(\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}\right)$.

2. חשבו את $T(A)$ לכל $A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$.

3. מצאו בסיס ומימד ל $\ker T$, $\text{Im}T$.

תרגיל 12. יהי $V = \mathbb{F}^{n \times n}$ עבור תת-שדה \mathbb{F} שמקיים $1 + 1 \neq 0$, \mathbb{F} אינו יכול להיות \mathbb{Z}_2 (למשל). יהי S אוסף המטריצות הסימטריות ו \mathcal{A} אוסף המטריצות האנטיסימטריות. נגדיר $T : V \rightarrow V$ על ידי

$$T(A) = \frac{A + A^t}{2}$$

1. הראו, ש T לינארית.

2. מה הוא הגרעין של T ?

3. מה היא התמונה של T ?

4. מצאו בסיס של S ובעזרתו חשבו את $\dim S$.

5. בעזרת הסעיפים הקודמים, חשבו את $\dim \mathcal{A}$.